

گزارش جلسه کارگروه تخصصی کارشناسی دبیرخانه شورای گفت و گوی استان خراسان رضوی

عنوان جلسه: سی و ششمین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی
مشکلات ایجاد شده پیرامون محاسبه ارز حاصل از صادرات خود به سهمیه سالیانه ارز وارداتی واحدهای تولیدی صادرات محور،
عدم ابلاغ شیوه نامه حراج شمش طلای استاندارد در مرکز مبادله ارز و طلای ایران در سال ۱۴۰۲، احصاء مشکلات و موانع صدور
مجوزهای فعالیت های گردشگری در حوزه سدهای استان خراسان رضوی.

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۷/۱۶

روز: دوشنبه

حاضرین در جلسه:

دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی، اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان رضوی، شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی، اداره کل حفاظت محیط زیست استان خراسان رضوی، اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان رضوی، خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی، کمیسیون توسعه صادرات اتاق، کمیسیون هماهنگی بانکهای استان، کمیسیون آب و محیط زیست اتاق، کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی داخلی اتاق، کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق، انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی، کانون انجمن های صنفی کارفرمایی صنایع خراسان رضوی.

دستور جلسه:

- بررسی مشکلات ایجاد شده پیرامون محاسبه ارز حاصل از صادرات خود به سهمیه سالیانه ارز وارداتی واحدهای تولیدی صادرات محور و موضوع دستورالعمل نحوه انجام و تایید ثبت سفارشات ارزی واحدهای تولیدی، بازرگانی و سهمیه ارزی سال ۱۴۰۳ دفاتر تخصصی وزارت صمت،
- عدم ابلاغ شیوه نامه حراج شمش طلای استاندارد در مرکز مبادله ارز و طلای ایران در سال ۱۴۰۲ و مشکلات ایجاد شده ناشی از آن برای وارد کنندگان شمش طلا از محل ارز صادراتی جهت رفع تعهد ارزی،
- احصاء مشکلات و موانع صدور مجوزهای فعالیت های گردشگری در حوزه سدهای استان خراسان رضوی و تعیین حریم کاربری های گردشگری پیرامون سدها .

دستور کار اول: بررسی مشکلات ایجاد شده پیرامون محاسبه ارز حاصل از صادرات خود به سهمیه سالیانه ارز وارداتی واحدهای تولیدی صادرات محور و موضوع دستورالعمل نحوه انجام و تایید ثبت سفارشات ارزی واحدهای تولیدی، بازرگانی و سهمیه ارزی سال ۱۴۰۳ دفاتر تخصصی وزارت صمت

در سی و ششمین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، مشکلات ایجاد شده پیرامون محاسبه ارز حاصل از صادرات خود با سهمیه سالیانه ارز وارداتی شرکت های صادرات محور و واحدهای تولیدی و موضوع دستورالعمل نحوه انجام و تایید ثبت سفارشات ارزی واحدهای تولیدی، بازرگانی و سهمیه ارزی سال ۱۴۰۳ دفاتر تخصصی وزارت صمت، عدم ابلاغ به موقع شیوه نامه حراج شمش طلای استاندارد در مرکز مبادله ارز و طلای ایران در سال ۱۴۰۲ و مشکلات ایجاد شده ناشی از آن برای وارد کنندگان شمش طلا از محل ارز صادراتی جهت رفع تعهد ارزی واحصاء مشکلات و موانع صدور مجوزهای فعالیت های گردشگری در حوزه سدهای استان و تعیین حریم کاربری های گردشگری پیرامون سدها، طرح و بررسی گردید.

«علی اکبر لبافی»، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان در ابتدای این جلسه، اظهار کرد: در بند ۶ دستورالعمل نحوه انجام و تایید ثبت سفارشات ارزی واحدهای تولیدی- بازرگانی و سهمیه ارزی سال ۱۴۰۳، واردات ماشین آلات از شمول سهمیه بندی واردات مواد اولیه مستثنی بوده؛ ولی ثبت مجوز مبتنی بر این دستورالعمل است. بر این اساس، بند ۶ این آیین نامه با بند ۲ آن در تناقض است.

سپس «سحر خاوریان»، مسئول امور تحقیقات و پژوهش دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان در تشریح دستور کار ابتدایی این جلسه، عنوان کرد: پیش از این شرکت های تولیدی در قبال صادرات امکان واردات مواد اولیه و ماشین آلات مورد نیاز خط تولید خود را داشتند و تخصیص ارز حاصل از صادرات خود در سهمیه سالیانه ارز وارداتی این شرکتها محاسبه نمی شد؛ اما طبق ماده ۲ دستورالعمل جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت در این حوزه، سهمیه ارزی شرکت های تولیدی و سقف وارداتی آنان کاهش پیدا کرده است، همچنین محدودیت هایی برای واردات برخی کالاهای مورد نیاز خط تولید ایجاد شده است.

وی در ادامه، به معایب دستورالعمل جدید وزارت صمت در خصوص نحوه انجام و تایید ثبت سفارشات ارزی واحدهای تولیدی، بازرگانی و سهمیه ارزی سال ۱۴۰۳ اشاره و اظهار کرد: کاهش سهمیه وارداتی صادرکنندگان، انگیزه آنان برای افزایش صادرات را از بین می برد و مانعی بزرگ برای ارزآوری و توسعه واحدهای تولیدی می باشد.

درخواست بازگشت به فرآیند واردات از محل صادرات

«سعید بامشکی»، رئیس کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی مشهد در تشریح چالش های ناشی از دستورالعمل وزارت صمت در خصوص نحوه انجام و تایید ثبت سفارشات ارزی واحدهای تولیدی، بازرگانی و سهمیه ارزی آنان در سال ۱۴۰۳، عنوان کرد: از ابتدای سال ۱۴۰۳ آیین نامه جدیدی به اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان ابلاغ شد که بر اساس آن، میانگین فعالیت واحدهای تولیدی و صادرات محور محاسبه و میزان واردات آنان مشخص می گردد. در گذشته، شرکت و واحد تولیدی به میزان صادرات خود امکان واردات کالا را نیز داشت؛ اما در دستورالعمل اخیر، واردات از محل صادرات خود حذف شده و سهمیه برخی شرکتها منفی گردیده است.

وی افزود: دستورالعمل جدید وزارت صمت، بیشترین آسیب را بر واحدهای صادرات محور وارد می کند؛ لذا درخواست می شود این آیین نامه به حالت پیشین خود بازگردد و ثبت سفارش سهمیه از محل صادرات خود، به مفاد مندرج در آن افزوده شود.

تولیدکنندگان صادرات محور، تمایل به واردات مواد اولیه از محل ارز حاصل از صادرات خود دارند

«حسین محمدیان»، رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز تاکید کرد: سهمیه بندی ایجاد شده در آیین نامه وزارت صمت، مغایر با مقوله جهش تولید است. این سهمیه بندی در جهت محدودیت واردات مواد اولیه است؛ اما سوال این است که چرا محدودیت تامین مواد اولیه برای صادرکننده محصولات ایجاد می شود. صادرکننده تمایلی به دریافت ارز نیمایی برای واردات مواد اولیه ندارد و تنها درخواست واردات مواد اولیه از محل صادرات خود را دارد.

محمدیان تصریح کرد: علت صدور بخشنامه‌های متممی، عدم کارشناسی دقیق بخشنامه‌های اصلی است. متأسفانه در تنظیم بخشنامه از نظرات بخش خصوصی که ذی‌نفعان اصلی آن هستند، استفاده نمی‌شود.

وی در ادامه به ثبت سفارش واردات ماشین آلات بخش صنعت اشاره کرد و گفت: پروسه ثبت سفارش واردات ماشین آلات، طولانی و سخت است. بانک مرکزی علت طولانی بودن فرآیند واردات ماشین آلات را کمبود ارز عنوان می‌کند؛ اما در صورتی که امکان واردات ماشین آلات از محل ارز حاصل از صادرات باشد، این مسئله حل می‌گردد.

«محمد نجاریان»، عضو کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی مشهد نیز خاطرنشان کرد: در سال ۱۴۰۲، سهمیه بندی ارز وارداتی صورت گرفت و در سال جاری با ابلاغ وزارت صمت، واردات در قبال صادرات نیز سهمیه‌بندی شد؛ این امر مشکلات زیادی برای واحدهای تولیدی صادرات محور ایجاد کرده است. این در حالی است که واردات در قبال صادرات خود، بسیار اهمیت داشته و در چندین بند قانونی به آن اشاره شده و یکی از راهکارهای رفع تعهد ارزی است. محدودیت‌های ایجاد شده، مغایر با قانون‌های پیشین است.

ضرورت ارائه پیشنهادات لازم برای اصلاح دستورالعمل وزارت صمت

سپس «محمدعلی امیرفخریان»، رئیس اداره بازرگانی خارجی اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی بیان کرد: بانک مرکزی دستورالعمل‌های سهمیه بندی ارز بخش‌های صنعت، کشاورزی، دارو و... را برای تعیین سهم هر بخش تدوین کرده است و طبق آن، کالاهای محدودی مشمول ارز نیمایی هستند.

وی با بیان اینکه هم اکنون تمامی نیازهای واحدهای تولیدی به ارز از طریق ارز حاصل از صادرات آنان و دیگر واحدها تامین می‌شود، افزود: وزارت صمت بر اساس تجارب گذشته، سهمیه ارز تخصیص یافته در گروه‌های کالایی را تقسیم‌بندی کرده است. سال گذشته تقسیم‌بندی توسط وزارت صمت صورت نگرفت و ارز صنعت در ابتدای زمستان به اتمام رسید. به همین خاطر، وزارت صمت دستورالعملی در این زمینه تدوین و ابلاغ کرد.

وی افزود: این دستورالعمل ایرادات متعددی دارد؛ اما باید پیشنهاد جایگزین و سازنده برای آن ارائه کرد. در کنار پیشنهاد سازنده، ضرورت دارد که کار کارشناسی دقیقی در این باره صورت گیرد. با این دستورالعمل محدودیت‌هایی برای تخصیص ارز از سوی وزارت صمت برای واحدهای تولیدی و شرکت‌های بازرگانی تعیین شد. محدودیت ورود ماشین‌آلات نیز به دلیل عدم زمان بندی رفع تعهد ارزی با زمان ثبت سفارش ورود ماشین آلات است.

امیر فخریان با اشاره به اینکه صادرات محدودیت و مشکلات خاص خود را دارد، عنوان کرد: ضروری است با هم افزایی بخش خصوصی و دولتی ایرادات دستورالعمل، احصا و پیشنهادات برای اصلاح آن ارائه شود. سپس اداره کل صمت و بخش خصوصی استان به صورت هماهنگ اقدام به مطالبه گری از وزارت صمت کنند.

سپس لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگویی دولت و بخش خصوصی استان با تاکید بر مزیت واحدهای تولیدی صادرکننده، خاطرنشان کرد: در دستورالعمل صادر شده از سوی وزارت صمت، با توجه به محدودیت‌های ایجاد شده، واحدهای تولیدی صادرکننده مزیت خود را از دست می‌دهند. واحدهای تولیدی با این دستورالعمل برای تامین مواد اولیه

دچار مشکل شده‌اند. این موضوع در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان طرح خواهد شد تا پیشنهادات اصلاحی جایگزین برای رفع چالش‌های دستورالعمل بررسی و به وزارت صمت ارائه گردد. همچنین، موضوع سهمیه بندی ارز واحدهای تولیدی از محل صادرات خود در حوزه تامین مواد اولیه و تامین ماشین آلات واحدهای تولیدی، می‌بایست از دستورالعمل مذکور حذف شود. این موضوع نیز در جلسات شورای گفت‌وگو مطرح خواهد شد.

دستور کار دوم: عدم ابلاغ شیوه نامه حراج شمش طلای استاندارد در مرکز مبادله ارز و طلای ایران در سال ۱۴۰۲ و

مشکلات ایجاد شده ناشی از آن برای وارد کنندگان شمش طلا از محل ارز صادراتی جهت رفع تعهد ارزی

در ادامه جلسه وارد بررسی دستور کار دوم با موضوع عدم ابلاغ شیوه‌نامه حراج شمش طلای استاندارد در مرکز مبادله ارز و طلای ایران در سال ۱۴۰۲ و مشکلات ایجاد شده ناشی از آن برای وارد کنندگان شمش طلا شد.

خاوریان، مسئول امور تحقیقات و پژوهش دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان در این زمینه اظهار کرد: امکان واردات شمش طلا در ازای صادرات از موضوعاتی است که در سال‌های اخیر مطرح شده است. سال گذشته قانونی تصویب شد که بر اساس آن صادرکنندگان اجازه پیدا کردند به جای بازگرداندن ارز صادرات، طلا وارد کشور کنند هدف این مصوبه این بود که بازرگانان بتوانند به جای ارائه ارز، رفع تعهد ارزی را به وسیله واردات شمش طلا انجام دهند.

در ابتدا این مصوبه مورد توجه فعالان بخش خصوصی قرار گرفت و تاجران این راه‌حل را برای کاهش مشکلات رفع تعهد ارزی مورد استفاده قرار دادند، اما این مسیر نیز دشواری‌های خاص خود را دارد. برای واحدهای تولیدی طبق بخشنامه ۷ دی ماه ۱۴۰۲ بانک مرکزی، واردات شمش طلا تنها از طریق اجرای شیوه‌نامه مرکز مبادله ارز و طلای ایران امکان‌پذیر است. در اولین حراج شمش طلا، این شیوه‌نامه تدوین و ابلاغ نشده بود به همین خاطر، واحدهای تولیدی صادرکننده که در فاصله زمانی ۷ دیماه ۱۴۰۲ تا ۳۰ بهمن ۱۴۰۲ امکان فروش شمش طلا در مرکز مبادله را نداشته با توجه به مشکل نقدینگی موجود و لزوم بازگشت آن به عنوان سرمایه در گردش واحد تولیدی مجبور به فروش شمش طلا در صرافی‌ها یا بازار آزاد بصورت قانونی شدند. پس از آن، بانک مرکزی از طریق بانکهای عامل واردکنندگان شمش طلا را تحت فشار قرار داد و عنوان نمود موضوع را از طریق سازمان تعزیرات پیگیری می‌نماید.

زیرساخت واردات شمش طلا از محل ارز حاصل از صادرات فراهم نشده است

سپس محمدیان، رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی مشهد در این خصوص بیان کرد: یکی از راهکارهای حل چالش‌های رفع تعهد ارزی، واردات طلا پس از صادرات بود. با ورود شمش طلا به کشور، سرمایه صادرکننده بازمی‌گشت؛ اما پس از تصویب این طرح، تخلفاتی از سوی برخی دلالتان صورت گرفت که تمامی این سیستم دچار چالش شد. به همین خاطر، دستورالعمل جدیدی برای این طرح تدوین و اجرایی شد؛ اما در اولین حراج حضوری شمش طلا تنها ۱۰ کیلوگرم و در دومین حراج ۵ کیلوگرم شمش طلا فروخته شد. متأسفانه پیش از تدوین این طرح، زیرساخت‌های لازم آن فراهم نشد و زمینه فروش شمش طلا میسر نگردید. پس از بروز این چالش‌ها، واردات شمش طلا به کشور کاهش پیدا کرد.

وی با بیان اینکه مادامی که زیرساخت لازم فراهم نباشد، چنین طرح‌هایی در اجرا با چالش همراه خواهد شد، عنوان کرد: صادرکنندگان و تولیدکنندگان برای تامین مواد اولیه و هزینه‌های تولید اقدام به واردات شمش طلا می‌کنند. آنان به پول شمش طلا نیاز دارند. به همین خاطر، فرآیند ورود و فروش آن باید کاهش پیدا کند. طولانی شدن برخی از فرآیندها موجب فساد می‌شود.

محمدیان خاطر نشان کرد: در صورتی که پرونده تولیدکننده و صادرکنندگان به تعزیرات ارسال شود، چالش‌های آنان چندین برابر خواهد شد. همچنین فرآیندهای اصلاح طولانی می‌شود. به همین خاطر، ضرورت دارد موضوع در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان طرح و پیشنهادات اصلاحی مصوب گردد. این چالش کشوری بوده و بخش اعظم صادرکنندگان و تولیدکنندگان کشور با این چالش مواجه هستند.

«حامد حیدری»، کارشناس شورای هماهنگی بانک‌های استان نیز عنوان کرد: صادرکنندگان اقدامات لازم برای اخذ گواهی ثبت آماری در بانک مرکزی را پیش از ثبت سفارش انجام داده‌اند. در صورتی که ادله و مستندات صادرکننده و تولیدکننده به مرکز مبادله ارز و طلای ایران ارائه گردد، بخشنامه جدیدی صادر و این چالش رفع خواهد شد. امکان رفع این چالش وجود دارد و ضرورت دارد هماهنگی و پیگیری لازم صورت گیرد.

سپس لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان در جمع‌بندی مباحث مطروحه در خصوص این دستور کار تاکید کرد: متأسفانه سازوکار اجرایی و زیرساخت لازم برای واردات شمش طلا پیش بینی نشده است. و بازه زمانی ۷ دیماه ۱۴۰۲ تا ۳۰ بهمن ۱۴۰۲ در قالب شروطی مشکل حل و فصل گردد.

وی تاکید کرد، فاصله ای از ابلاغ بخشنامه جدید بانک مرکزی در خصوص واردات شمش طلا تا صدور دستورالعمل از سوی مرکز مبادلات طلا و ارز وجود دارد، این فاصله زمانی موجب چالش برای صادرکننده و تولیدکنندگان شده است. این موضوع در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان مطرح خواهد شد تا برای رفع این چالش کشوری پیگیری و مطالبه‌گری لازم صورت گیرد.

دستور کار سوم: احصاء مشکلات و موانع صدور مجوزهای فعالیت های گردشگری در حوزه سدهای استان خراسان

رضوی و تعیین حریم کاربری های گردشگری پیرامون سدها

احصاء مشکلات و موانع صدور مجوزهای فعالیت‌های گردشگری در حوزه سدهای استان و تعیین حریم کاربری‌های گردشگری پیرامون سدها، سومین دستور کار این نشست بود.

خاوریان، مسئول امور تحقیقات و پژوهش دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان در تشریح این موضوع عنوان کرد: موضوع پتانسیل گردشگری در اطراف سدهای استان در یکی از جلسات کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی مشهد، مطرح و مورد بررسی قرار گرفت و مواردی از قبیل عدم وجود دستورالعمل‌های شفاف و یا حریم کاربری‌های گردشگری اطراف سدها به عنوان عمده‌ترین چالش‌های سرمایه‌گذاران این حوزه به دبیرخانه شورا ارجاع داده شد. با توجه به اهمیت توسعه گردشگری در استان خراسان رضوی و بهره‌برداری از ظرفیت‌های طبیعی موجود

از جمله سدها به عنوان یکی از پتانسیل های ارزشمند برای توسعه گردشگری آبی موضوع در دستور کار دبیرخانه شورا قرار گرفت.

«مژگان ثابت تیموری»، رئیس کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی مشهد نیز بیان کرد: همواره چالش هایی در حوزه فعالیت شرکت های گردشگری در محیط های منابع طبیعی و وابسته به آن وجود دارد و برای فعالیت در این مناطق باید مجوزهایی دریافت شود.

وی افزود: شیوه نامه اجرایی فعالیت های گردشگری و تفریحی در منابع و تأسیسات آبی و پیرامون آنها، مربوطه به تمامی منابع آبی است. در این شیوه نامه دستگاه های اجرایی موظف به برخی مسئولیت ها شدند و مشکلات بسیار زیادی برای فعالان اقتصادی در این حوزه ایجاد شد.

وی خاطرنشان کرد: کشور با محدودیت منابع آبی مواجه است. امکان گسترش فعالیت های گردشگری با منبع آبی محدود وجود دارد اما چرا نهادهای متولی مانع از ارائه کاربری چندگانه برای منابع طبیعی می شوند؟ در شیوه نامه اجرایی فعالیت های گردشگری و تفریحی در منابع و تأسیسات آبی و پیرامون آنها، مواردی برای تبدیل بسترهای موجود به درآمد وجود دارد. از نهادهای متولی درخواست می شود اجازه فعالیت به شرکت های گردشگری و تفریحی در حریم منابع آبی را بدهند. همچنین در این راستا ضرورت دارد که تعیین حریم به درستی صورت گیرد. در حال حاضر تعیین حریم از طریق وزارت نیرو برای منابع آبی صورت می گیرد و بخشی از حریم نیز از سوی اداره کل محیط زیست استان تایید و تصویب می شود. درخواست بخش خصوصی این است که حریم برای شرکت های سرمایه گذاری گردشگری مشخص شود تا از ورود به مناطق ممنوعه جلوگیری گردد.

وی افزود: خراسان رضوی در سال های اخیر با کمبود منابع آبی و بارش باران مواجه بوده و به همین دلیل بستر پیشین تعیین شده برای حریم بسیار پیشروی و کاهش پیدا کرده است. حریم منابع آبی در این سال ها تغییر کرده و ضرورت دارد اصلاح گردد.

سدهای استان با سرمایه گذاری شرکت های گردشگری و تفریحی سودده خواهند شد

«محمد علایی»، رئیس کمیسیون آب و محیط زیست اتاق بازرگانی مشهد نیز با تاکید بر زیان دهی تعداد زیادی از سدهای کشور بیان کرد: در صورتی که شرکت های گردشگری و تفریحی در این سدها سرمایه گذاری و مراکز تفریحی و گردشگری راه اندازی کنند، سدها سودده خواهند شد. نیاز است که با شرکت آب منطقه استان، اداره کل محیط زیست استان، متولیان گردشگری و کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی مشهد نشست برگزار و چالش ها در این حوزه رفع شود. همچنین، موضوع در صحن علنی شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مطرح و بررسی گردد.

وی خاطرنشان کرد: با آغاز فعالیت دولت سیزدهم، استفاده از سدهای آبی کشور در حوزه گردشگری ممنوع شد. پیش از آن، مزایده برای برخی سدها برگزار شده بود. برگزاری مناقصه برای سد کارده و طرق انجام شده بود و پیش از آن قرارداد

سرمایه‌گذاری گردشگری در سد درگز و فریمان منعقد گردیده بود. ضرورت دارد دیدگاه پیشین برای افزایش سرمایه‌گذاری و سودآوری سدها احیا شود.

«احمد دیناری»، معاون اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان نیز در بخش دیگر این نشست، عنوان کرد: موافقت اصولی برای پروژه تفریحی و گردشگری سد درگز صادر شده است. این موضوع در کارگروه زیربنایی و شورای برنامه‌ریزی توسعه استان تصویب و برای کمیسیون ماده ۲۱ ارسال و تصویب شد. یک سوم از زمین سد درگز با رعایت شئونات به سرمایه‌گذار ارائه شد و پس از ارسال طرح و نقشه‌ها از سوی سرمایه‌گذار، پرونده روند طبیعی خود را طی خواهد کرد.

وی تاکید کرد: پیش از این دو بار شیوه نامه اجرایی فعالیت‌های گردشگری و تفریحی در حریم منابع و تاسیسات آبی و پیرامون آن‌ها صورت گرفته است.

«قادر طالب‌زاده»، کارشناس اداره کل حفاظت محیط زیست استان نیز با تاکید بر تدوین دستورالعمل برای ورود سرمایه‌گذار در حریم منابع آبی، بیان کرد: سرمایه‌گذاران باید تمامی درخواست‌های اداره کل حفاظت محیط زیست استان نسبت به رعایت پروتکل‌ها را اجرایی کنند. صدور مجوز ماهی‌گیری با قلاب در حوزه اداره کل حفاظت از محیط زیست استان است و امکان ارائه این مجوز به سرمایه‌گذار بخش خصوصی نیست. باید نشست تخصصی در این حوزه برگزار و اداره کل حفاظت محیط زیست استان دلایل خود را در این موضوع مطرح کند.

«اکرم حسینی»، سرمایه‌گذار طرح گردشگری و تفریحی سد درگز نیز خاطرنشان کرد: طرح‌های توسعه‌ای طرح گردشگری و تفریحی سد درگز آماده است؛ اما به دلیل عدم ارائه مجوز از سوی اداره کل حفاظت محیط زیست استان فرآیند پیش تولید و آغاز پروژه متوقف شده است. این در حالی است که سرمایه‌زادی برای اجرای این پروژه صرف شده است.

«موسوی»، مدیر شرکت گردشگری و تفریحی چالیدره نیز تاکید کرد: دریافت مجوز بهره‌برداری گردشگری از مجموعه چالیدره با چالش‌هایی مواجه شده است. برخی از ساخت و سازها در مجموعه توسط سرمایه‌گذار بدون مجوز صورت گرفته به همین خاطر مجوز بهره‌برداری گردشگری ارائه نمی‌شود. از متولیان درخواست می‌شود که با ارائه تدابیر پیشنهادی به رفع این چالش کمک کنند. امکان فعالیت گردشگری با منابع آبی محدود وجود دارد؛ اما ضرورت دارد که نهادهای دولتی با بخش خصوصی و سرمایه‌گذار همکاری کنند.

سپس لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌و‌گوی دولت و بخش خصوصی استان در جمع‌بندی مباحث این دستور کار اظهار کرد: دستگاه‌های اجرایی و متولی باید به تکلیف خود نسبت به تعیین حرایم ظرف مدت مشخص اقدام کنند و پس از آن ابلاغات لازم را انجام دهند تا سرمایه‌گذار بتواند فعالیت اقتصادی خود را انجام دهد. همچنین، دستورالعمل اجرایی فعالیت‌های گردشگری و تفریحی مذکور مجدداً بازنگری و احیا گردد و نشست مشترکی میان نهادهای متولی در این حوزه برگزار و موضوع بررسی شود.

گزارش کار و پیشنهادات

دستور کار اول: بررسی مشکلات ایجاد شده پیرامون محاسبه ارز حاصل از صادرات خود به سهمیه سالیانه ارز

وارداتی واحدهای تولیدی صادرات محور و موضوع دستورالعمل نحوه انجام و تایید ثبت سفارشات ارزی

واحدهای تولیدی، بازرگانی و سهمیه ارزی سال ۱۴۰۳ دفاتر تخصصی وزارت صمت

کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی مشهد طی مکاتبه شماره ۱۴۰۳/۳۰۱۰/د مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۷ منضم به نامه شماره mpc/۰۳/۲۰۸۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۱۳ مجتمع چینی مقصود پیرامون موضوع دستورالعمل نحوه ثبت سفارش وزارت صمت در سال ۱۴۰۳ در خصوص ثبت سفارش از محل صادرات خود که مشمول سهمیه بندی شده است، ایرادات این دستورالعمل را به شرح زیر بیان نمود:

۱- با توجه به سهمیه بندی سالانه واردات برای وارد کنندگان و اعلام آن در ابتدای سال و معافیت ثبت سفارش از محل ارز حاصل از صادرات خود از سهمیه بندی، تغییر این رویه و تحت شمول قرار دادن ثبت سفارش از این محل و عطف به ماسبق کردن آن، برنامه ریزی واحدهای تولیدی را با مشکلات بسیاری مواجه کرده است.

۲- از آنجایی که عمده واردات واحدهای تولیدی مواد اولیه تولید می باشد، محدود کردن ثبت سفارش از محل صادرات خود منجر به توقف تولید، تعطیلی شرکتها و افزایش فزاینده نرخ بیکاری خواهد شد.

۳- واحدهای تولیدی صادرات محور که مواد اولیه تولید خود را از محل ثبت سفارش واردات در مقابل صادرات خود انجام می دادند نیز با مشکل مواجه شده اند، مهم ترین مشکل عدم امکان واردات مواد اولیه نیاز خط تولید جهت صادرات کالا می باشد، از طرفی وفق تبصره ۶ بند (ج) ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، یکی از روش های رفع تعهد ارزی استفاده از ارز حاصل از صادرات جهت تامین ارز واردات کالای خود می باشد که با این دستورالعمل این امکان از آنها گرفته شده است.

۴- این دستورالعمل و محدود کردن امکان واردات مواد اولیه از محل ارز حاصل از صادرات خود، منجر به کاهش صادرات و مانع بزرگی برای ارزآوری و توسعه اشتغال واحدهای تولیدی می باشد و این مغایر است با شعار سال که جهش تولید است، می باشد.

۵- در بند ۱۱ ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی مقررات صادرات و واردات عنوان شده است که ثبت سفارش با محل تامین ارز واردات در مقابل صادرات خود می تواند به سقف ارزشی وارد کننده اضافه شود و همین طور در تبصره ۴ از ماده ۲۷ همین آیین نامه آمده است که واردات مواد اولیه، قطعات، تجهیزات و ماشین آلات مورد نیاز واحدهای تولیدی در ازای صدور محصولات تولیدی خود بلامانع است.

مطابق بند ۲ دستورالعمل شماره ۶۷۹۳۳/م/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۴ سهمیه ارزی واحدهای تولیدی و بازرگانی شامل انواع مختلف ارز اعم از ارز حاصل از صادرات خود، ارز حاصل از صادرات دیگران، ارز نیماء، ارز ترجیحی و تهاتر می باشد. تشخیص اینکه هر یک از کالاها از چه نوع ارزی استفاده نماید بر عهده وزارت صمت با استفاده از نظرات مشورتی ادارات کل استانی بوده (هر زمان قابل اعلام است ولی رسماً هر سه ماه اعلام می شود) و با استفاده از امتیاز صادراتی نسبت به تعدیل نرخ ارز اقدام خواهد شد.

همچنین مطابق بند ۶ همین دستورالعمل واردات ماشین آلات از شمول سهمیه بندی مواد اولیه مستثنی بوده و لیکن نیازمند اخذ مجوزهای مندرج در این دستورالعمل می باشد. میزان ارز مصوب برای واردات ماشین آلات شامل انواع مختلف ارز اعم از ارز حاصل از صادرات خود، ارز حاصل از صادرات دیگران، ارز نیماء، ارز ترجیحی، واردات بدون انتقال ارز و تهاتر می باشد.

پس از طرح موضوع در دبیرخانه شورای گفت و گو :

تصمیمات دستور کار:

با توجه به محدودیتهای ایجاد شده برای شرکت های تولیدی صادرات محور در دستور العمل شماره ۶۷۹۳۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۴ وزارت صنعت، معدن و تجارت در خصوص تحت شمول قرار دادن ارز حاصل از صادرات خود به سهمیه ارزی سالیانه، نظر به اینکه برخی از مفاد دستورالعمل با موارد قانونی از جمله:

- بند ۱۱ ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی مقررات صادرات و واردات

- تبصره ۴ ماده ۲۴ آیین نامه اجرایی مقررات صادرات و واردات (تبصره ۳ آیین نامه اصلاحی ۱۴۰۳)

- تبصره ۶ بند ح ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز

همخوانی ندارد و با گذشت زمان و تغییرات به وجود آمده موجب ایجاد مشکلات بسیاری برای واحدهای تولیدی بخصوص صادرات محور می شود همچنین کاهش سقف واردات مواد اولیه و ماشین آلات از محل ارز حاصل از صادرات خود، مقرر گردید ضمن طرح در جلسه شورای گفت و گو به وزارت صمت پیشنهاد شود:

الف) با اصلاح دستور العمل شماره ۶۷۹۳۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۴ مطابق رویه سال قبل عمل شده و مزیت شرکت های تولیدی به لحاظ سهمیه احیا شده و محدودیت های ایجاد شده در خصوص سقف واردات و یا نوع کالاها حذف گردد.

ب) اداره کل صمت استان ضمن ده روز از طریق وزارتخانه مربوطه پیگیری نمایند.

دستور کار دوم: عدم ابلاغ شیوه نامه حراج شمش طلای استاندارد در مرکز مبادله ارز و طلای ایران در سال ۱۴۰۲ ومشکلات ایجاد شده ناشی از آن برای وارد کنندگان شمش طلا از محل ارز صادراتی جهت رفع تعهد ارزی

سال گذشته قانونی تصویب شد که بر اساس آن صادرکنندگان اجازه پیدا کردند به جای بازگرداندن ارز صادرات، طلا وارد کشور کنند هدف این مصوبه این بود که بازرگانان بتوانند به جای ارائه ارز، رفع تعهد ارزی را به وسیله واردات شمش طلا انجام دهند. اما فعالان بخش خصوصی معتقدند آنچه مسیر تجارت را با دشواریهای زیادی مواجه کرده بخشنامههای متعدد در این زمینه است و مشکل اصلی، اصل قانون رفع تعهد ارزی است که سیاستگذاران باید این مانع را از میان بردارند.

کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی در تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۷ طی مکاتبه شماره ۱۴۰۳/۳۰۰۹/د به دبیرخانه شورا اعلام نمود بانک مرکزی ج.ا.ایران طی بخشنامه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷ مبنی بر الزام واردکنندگان به فروش شمش طلای وارداتی از محل ارز صادراتی به جهت رفع تعهد ارزی در مرکز مبادلات ارز و طلا نموده حال آنکه شیوه نامه عرضه آن تا ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ ابلاغ نگردید. نخستین حراج حضوری شمش طلا در قالب رفع تعهد ارزی در مرکز یاد شده در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ بود که در این حراج تعداد ۱۰ کیلوگرم شمش طلا با عیار ۹۹۵ آن هم به صورت آزمایشی معامله گردید و دومین حراج حضوری شمش با عرضه ۳۷ کیلوگرم شمش طلا در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ برگزار شد و فقط ۵ کیلوگرم آن مورد معامله قرار گرفت که این موضوع در حراج های سوم (از مجموع ۱۱۲ شمش ۷۹ شمش مورد معامله قرار گرفت) و چهارم (۱۱۶ قطعه عرضه و ۱۱ شمش مورد معامله قرار گرفت) و تا پایان سال ۱۴۰۲ نیز ادامه یافت و مشخص گردید مرکز مبادله ارز و طلا عملاً تا پایان سال ۱۴۰۲ نتوانسته شیوه نامه خود در عرضه طلا و ارز را بدرستی اجرا نماید. در سال ۱۴۰۳ بانک مرکزی از طریق بانکهای عامل، واردکنندگان شمش طلا را (که واردات شمش طلا را فقط به جهت رفع تعهد ارزی انجام داده اند و بدلیل عدم عرضه شمش در مرکز مبادله ارز و طلا که خود بانک مرکزی تا پایان سال ۱۴۰۲ نتوانسته شیوه نامه آن را بدرستی اجرایی نماید و باعث گردیده تا واردکنندگان شمش وارداتی را بصورت کاملاً قانونی در بازار عرضه

نمایند) تحت فشار قرار داد و بانکهای عامل را مکلف به شکایت وفق ماده ۱۰ (قانون تعزیرات حکومتی تحت عنوان عدم ایفای تعهد ارزی در سازمان تعزیرات حکومتی نماید. از آنجایی که مبلغ حاصل از عرضه شمش های طلای وارداتی، سرمایه در گردش شرکت های تولیدی بوده و با در نظر گرفتن مشکل نقدینگی موجود برای شرکت های تولیدی و لزوم بازگشت نقدینگی به جریان فعالیت های عملیاتی شرکت، عملاً جریان تامین مالی و تداوم تولید برای شرکت ها با مشکل جدی مواجه می شود و از سوی دیگر عدم توانایی و اجرای درست شیوه نامه بانک مرکزی در خصوص عرضه شمش طلا در مرکز مبادله مانع از عرضه شمش توسط واردکنندگان در مرکز مبادله بوده است. لذا کمیسیون توسعه صادرات با توجه به درخواست تعداد زیادی از واردکنندگان شمش طلا درخواست طرح موضوع در دبیرخانه شورای گفت و گو نمود.

تصمیمات دستور کار:

نظر به اینکه حسب آنچه کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی به موجب درخواست های واصله از واردکنندگان شمش طلای استاندارد از محل ارز حاصل از صادرات خود اعلام نموده است، عدم ابلاغ بموقع شیوه نامه نحوه برگزاری حراج حضوری و ساز و کار اجرایی شیوه نامه اجرایی فروش شمش طلای استاندارد در مرکز مبادله ارز و طلا موجب گردیده است تا واردکنندگان شمش طلای استاندارد از تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۳۰ از محل ارز حاصل از صادرات خود نتوانند رفع تعهد ارزی نمایند لذا مقرر شد:

- با توجه به مندرجات صورتجلسه و عدم ابلاغ ساز و کار اجرایی شیوه نامه اجرایی فروش شمش طلای استاندارد در مرکز مبادله ارز و طلا برای وارد کنندگانی که از تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷ لغایت ۱۴۰۲/۱۱/۳۰ از محل ارز حاصل از صادرات خود مبادرت به واردات شمش طلا ورزیده اند و در بازار با قیمت یکسان بامركز مبادله نرخ ارز و طلا عرضه نموده اند درخواست "رفع تعهد ارزی" طی این مدت گردد.

دستور کار سوم: احصاء مشکلات و موانع صدور مجوزهای فعالیت های گردشگری در حوزه سدهای استان خراسان

رضوی و تعیین حریم کاربری های گردشگری پیرامون سدها

وزارت نیرو با هدف استفاده از ظرفیت بسترهای آبی برای راه اندازی مراکز تفریحی و گردشگری مسیر سرمایه گذاری متفاوت در اراضی منابع و تاسیسات آبی کشور را معرفی کرد. زیرا این صنعت در جهان به عنوان منبع درآمدی پراهمیت برای کشورها تعریف شده که قابلیت اشتغال زایی و ارزآوری دارد، علاوه بر آن موجب رشد بخش خصوصی کشور نیز می شود. براساس تفاهم نامه ای که بین سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری و وزارت نیرو امضا شده است وزارت نیرو وظیفه شناسایی و معرفی مکان های اطراف بسترهای آبی را دارد، به همین دلیل وزارت نیرو به تدوین شیوه نامه اجرایی فعالیت های گردشگری و تفریحی در منابع و تاسیسات آبی پیرامون آنها پرداخته است.

دستورالعمل نحوه استفاده از اراضی منابع و تاسیسات آبی برای راه اندازی و ایجاد مراکز تفریحی گردشگری و اقامتی به شرکت های آب استانی و منطقه ای ابلاغ شده که با این شیوه نامه شرکت های آب استانی علاوه بر تامین آب مورد نیاز استان ها و نگهداری از منابع آبی یک مأموریت جدید نیز پیدا می کنند به این معنا که باید این شرکت ها ظرفیت های گردشگری و تفریحی در اراضی آبی را برای سرمایه گذاران شناسایی و معرفی کنند. علاوه بر آن ساز و کار تشویقی جهت ترغیب شرکت ها و سرمایه گذاران به بخش گردشگری نیز در این دستورالعمل تعریف شده است.

در این شیوه‌نامه که از سوی وزارت نیرو ابلاغ شده اهداف مهمی همچون تثبیت جایگاه آب در توسعه گردشگری، بهره‌برداری بهینه و پایدار از منابع آب و اراضی در اختیار و کمک به ایجاد زمینه‌های اشتغال و افزایش درآمد جوامع محلی، شناسایی و معرفی ظرفیت‌های گردشگری و تفریحی در منابع و تاسیسات آبی و پیرامون آنها و تشویق و ترغیب سرمایه‌گذاران بخش غیردولتی در زمینه گردشگری در نظر گرفته شده است. طبق این دستورالعمل (شیوه‌نامه اجرایی فعالیت‌های گردشگری و تفریحی در منابع و تاسیسات آبی و پیرامون آنها) محدوده اجرای مکان‌ها و موقعیت‌های گردشگری-تفریحی شامل دریاچه سدها و اراضی اطراف آنها، رودخانه‌ها و بستر و حریم آنها، چشمه‌ها و آب‌های معدنی گرم و آبشارها، آب‌بندان‌ها، قنات‌ها و سازه‌های فرهنگی و تاریخی آبی و سایر اراضی و املاک تحت تصرف شرکت آب منطقه‌ای با قابلیت بهره‌برداری گردشگری است که فعالیت‌های گردشگری و تفریحی در این مکان‌ها یا پیرامون آنها که طبق ضوابط و گردش کار در این شیوه‌نامه مشخص شده، انجام می‌شود. در راستای تصویب طرح گردشگری «کمیته هماهنگی استانی» شکل گرفته که در هر استان نمایندگان استانی وزارت نیرو و سازمان میراث فرهنگی در آن حضور دارند که برخی از مسوولیت‌های آنها؛ شناسایی و معرفی ظرفیت‌های گردشگری در منابع و تاسیسات آبی و پیرامون آنها، صدور موافقت اولیه برای انجام مطالعات طرح‌های گردشگری و معرفی متقاضی به سازمان‌های ذی‌ربط از جمله سازمان حفاظت محیط‌زیست، استانداری، شهرداری و امثال آن برای اخذ مجوزهای قانونی است که در شیوه‌نامه ارائه شده عنوان کرده‌اند.

فرآیند انجام کار در این شیوه‌نامه اینگونه اعلام شده است که شرکت‌های آب استان نسبت به شناسایی ظرفیت‌های گردشگری و تفریحی در منابع و تاسیسات آبی و پیرامون آنها اقدام کرده و چارچوب‌های کلی برای استفاده از این ظرفیت‌ها را اعلام می‌کنند. همچنین کمیته هماهنگی استانی فهرستی از ظرفیت‌های گردشگری را نهایی و برای تصویب به کارگروه اقتصادی، اشتغال و سرمایه‌گذاری استان اعلام می‌کند. شرکت‌های آب استان پس از اخذ مصوبه کارگروه اقتصادی، اشتغال و سرمایه‌گذاری استان فراخوان‌های جذب سرمایه‌گذار برای استفاده از ظرفیت‌های گردشگری را منتشر می‌کند.

کمیسیون گردشگری و صنایع دستی اتاق بازرگانی طی مکاتبه شماره ۱۴۰۳/۲۷۲۵/د مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۱۷ با توجه به اهمیت توسعه گردشگری در استان خراسان رضوی و بهره‌برداری از ظرفیت‌های طبیعی موجود، از جمله سدها به عنوان یکی از پتانسیل‌های ارزشمند توسعه گردشگری آبی، اعلام نمود روند صدور مجوزهای فعالیت‌های گردشگری در حوزه سدهای استان با موانع متعددی مواجه است. این موانع شامل عدم وجود دستورالعمل‌های شفاف، تعدد مجوزهای مورد نیاز، و عدم تعیین حریم کاربری‌های گردشگری پیرامون سدها می‌باشد که باعث سردرگمی سرمایه‌گذاران و کاهش انگیزه‌های آنان برای ورود به این حوزه شده است و درخواست پیگیری موضوع از طریق دبیرخانه شورا جهت رفع موانع و تسهیل شرایط برای توسعه گردشگری در این حوزه در استان شد.

تصمیمات دستور کار:

با توجه به آنچه در مذاکرات مندرج در صورتجلسه آمده است، وزارتین نیرو و میراث فرهنگی و گردشگری مسئولیت به کارگیری ظرفیت‌های منابع و تاسیسات آبی برای توسعه گردشگری را به عهده دارند و نیز در ردیف ۲۲ تصویب نامه شماره ۱۳۹۹/۰۶/۱۶ هیات وزیران نیز به شرح زیر مورد تاکید قرار گرفته است:

الف - وزارت نیرو در راستای استفاده از دریاچه‌ها، سدها و منابع و مجاری آبی برای فعالیت‌های گردشگری نظیر ماهی‌گیری تفریحی، ورزش‌های آبی و سایر فعالیت‌های گردشگری در چهارچوب قوانین و مقررات همکاری کند.

ب - وزارت نیرو زمینه استقرار تاسیسات گردشگری در حریم پهنه‌ها، منابع، مجاری و تاسیسات آبی را در چهارچوب قوانین و مقررات فراهم آورد.

لذا با عنایت به تکالیف مربوطه مقرر گردید:

- اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری به عنوان متولی اصلی ظرف مدت ده روز درخواست های شرکت توسعه گردشگری و طبیعت گردی درگز و مجموعه توریستی گردشگری چالیدره مورد بررسی قرار داده و با هماهنگی سایر دستگاه های ذی ربط حل و فصل نماید.
- ظرف مدت ده روز موضوع احیاء و پیگیری اجرای شیوه نامه اجرای فعالیت های گردشگری و تفریحی در منابع و تاسیسات آبی و پیرامون آنها و مشخص شدن حرائم توسط دستگاه های اجرایی بویژه اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری و شرکت آب منطقه ای در حوزه سدها با حضور رییس محترم کمیسیون گردشگری بررسی و مندرجات آن اجرایی گردد.